

došlo, unatoč nevremenu na koje je brod naišao. Ovaj propust sud ocjenjuje kao komercijalnu krivnju posade broda za koju brodar odgovara, i ne može je podvesti pod nautičku djelatnost posade. Pored toga brodar se pozvao i na klauzulu teretnice s kojom se on oslobadja svoje odgovornosti za ovakve slučajeve. Ni ovaj brodarov prigovor sud nije prihvatio. Da bi se brodar za štetu proizročenu lošim slaganjem tereta mogao osloboditi odgovornosti, morao bi dokazati da su on ili osobe za koje odgovara upotrijebile dužnu pažnju u svrhu pravilnog slaganja tereta, što, prema stajalištu suda, u konkretnom slučaju nije bilo učinjeno.

(DMF 1977, str.98)

B.J.

Bilješka.- I ovo je jedan od slučajeva koji raspravlja o razlici između nautičke i komercijalne djelatnosti članova posade broda. Premda iz obrazloženja presude to ne slijedi, ipak iz njenog sadržaja proizlazi da je brodar tvrdio da se radilo o nautičkoj krivnji članova posade njegovog broda, iz razloga što je padom kontejnera mlijeka iz međjupalublja u skladište broda bio ugrožen sam brod u njegovoj sposobnosti za plovidbu. Ovo se pitanje u praksi postavlja prilično često. Pita se, naime, da li se radi o nautičkoj ili komercijalnoj krivnji članova posade, ako je loše slaganje tereta ugrozilo sigurnost broda za plovidbu. Judikatura još nije zauzela konačno stajalište.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 22.VI 1976.

Cie Allianz c/a Transports
internationaux Gehrig et
Midi Manutention

Odgovornost lučkog slagača - Odgovornost cestovnog voza-
ra za štetu koju skrivi lučki slagač prilikom iskrcaja
tereta iz kamiona - Lučki slagač i vozar solidarno od-
govaraju za štetu koju skrivi lučki slagač prilikom is-
krcaja tereta iz kamiona na obalu - Slagač se ne može u
svoju korist pozivati na propise o svojoj odgovornosti
koji se odnose na manipulacije ukrcaja ili iskrcaja u
pomorskom prijevozu, ako je teret oštećen prilikom iskr-

caja iz kamiona, premda je taj teret bio određen za daljnji prijevoz brodom - Ako se slagač priznao odgovornim za štetu, za tu istu štetu vozar ne odgovara

Kamionski vozar je sklopio ugovor o prijevozu četiri sanduka dijelova stroja do luke iz koje je morala biti ukrcana na brod radi daljnjeg prijevoza. Kada je roba stigla u luku, vozar je povjerio istovar lučkom slagaču. Prilikom istovara krivnjom osoblja koje je vršilo istovar jedan je sanduk bio oštećen. Osiguratelji su nadoknadili štetu i tuže vozara i skladištara da im nadoknade isplaćenu osigurninu.

Vozar se protivi tužbenom zahtjevu navodeći da s njegove strane nema krivnje za štetu jer je za istovar sanduka izabrao specijalizirano poduzeće.

U početku spora tužbenom zahtjevu se protivio i slagač, navodeći da prema pozitivnom pravu on odgovara jedino osobi s kojom je zaključio ugovor o istovaru. Pored toga smatra da je njegova odgovornost ograničena. Kasnije je priznao da je odgovoran, iako je ostao kod prigovora ograničene odgovornosti.

Sud je prema vozaru odbio tužbeni zahtjev, a skladištara je obvezao na punu naknadu štete.

Bitni razlozi suda su slijedeći:

Nije opravdan vozarov prigovor. On je načelno odgovoran osobi s kojom je sklopio ugovor o prijevozu. Isto tako odgovara i za krivnju osobe kojoj je povjerio istovar robe, koja je radila u njegovo ime. Sud ovu odgovornost zasniva na propisima građanskog prava o mandatnim odnosima. Odgovornost slagača osniva se na podmandatnom odnosu jer je on radio kao vozarov mandatar. Međutim, kada je skladištar priznao tužbeni zahtjev, vozar više nije odgovoran. Što se tiče vozarovog pozivanja na ograničenje svoje odgovornosti, sud je stao na stajalište da je taj prigovor neosnovan. Propisi na koje se skladištar poziva (Zakon od 18.VI 1966) zaista predviđaju skladištarovu ograničenu odgovornost, ali se oni primjenjuju samo u slučaju kada se radi o manipulacijama u vezi s pomorskim prijevozom. O tim manipulacijama se radi kada one predstavljaju početnu (kod ukrcanja) ili završnu (kod iskrcaja) fazu pomorskog prijevoza. U ovom slučaju se radilo o završnoj fazi kopnenog prijevoza, za koju skladištar odgovara po načelima građanskog prava, dakle neograničeno.

(DMF 1977, str.107)

B.J.

Bilješka.- Prema našem pravu za odgovornost vozara imao-
cu prava nije potrebno posizati za propisima i načelima
građanskog prava. Problem se rješava u okviru ugovora o
prijevozu. S ovog stajališta je odlučno što su stranke
ugovorile, bolje rečeno na što se vozar obvezao. Ako se
obvezao da će predati robu točno odredjenom slagaču koje-
ga je zahtijevao pošiljalac, tada vozar neće biti odgovo-
ran za slagačevu krivnju, jer u ovom slučaju slagač pos-
taje primalac tereta. Vozar neće biti odgovoran ni onda
kada je robu morao istovariti u luci u kojoj postoji sa-
mo jedan slagač tako da nije postojala mogućnost izbora.
To s razloga što je pošiljalac vozaru nametnuo osobu s
kojom se on morao poslužiti. U svim drugim slučajevima
vozar će biti odgovoran ako za rad slagača ne iznese je-
dan od razloga koji ga oslobadjaju odgovornosti.

Ne čini nam se dovoljno shvatljivo stajalište suda
da vozar, koji je načelno solidarno odgovoran sa slaga-
čem, ne mora nadoknaditi štetu ako se za to prizna odgo-
vornim slagač. Ova okolnost, barem što se našeg prava
tiče, znači samo to da će sud prema slagaču donijeti pre-
sudu na temelju priznanja. To nipošto ne isključuje odgo-
vornost i drugih osoba koje zajedno s onom koja se pri-
znala obveznom, solidarno odgovaraju. I bez obzira na
pravnu pogrešnost stajališta koje je sud zauzeo u gornjoj
presudi, ono je štetno i za samog tužitelja. Tužitelju,
naime nipošto nije svejedno da li će mu za naknadu štete
biti obvezna samo jedna osoba ili više njih. Ne treba po-
sebno ni isticati da je u daleko boljoj poziciji kada
ima više dužnika, jer će se moći naplatiti i pod pretpo-
stavkom da jedan od njih postane insolventan.

B.J.

SAVEZNI VRHOVNI SUD
SR NJEMAČKE

Presuda od 12.VII 1974.

Njemački opći uvjeti špedicije (Allgemeine Deutsche Spe-
diteurbedingungen) dolaze do primjene u pogledu isklju-
čenja odgovornosti na pošiljke koje je strani špediter
povjerio njemačkom špediteru znajući da ovaj djeluje na
temelju spomenutih općih uvjeta

Transportni osiguratelj tvrtke C, koji je svojem
osiguraniku isplatio štetu na robu, ustaje tužbom protiv
njemačkog medjušpeditera radi toga što je prilikom pre-
krcaja u bamberškoj riječnoj luci došlo do opraćenja be-
tonskog željeza koje je češka firma Feromet prodala u